

Akkordspåret del 2 – Lektion 5

Sammanfattning

G-dur och E-moll – två parallelltonarter

Det finns **24 tonarter**: 12 durtonarter och 12 molltonarter. Det är ju bra att kunna spela i alla, men vissa tonarter förekommer mycket oftare än andra. Därför kommer vi att fokusera på dessa vanliga tonarter och de ackord som hör hemma i dem.

Tonarter hänger ofta ihop två och två: en durtonart och en molltonart. De kallas **parallelltonarter** och delar samma toner och ackord. Skillnaden är vilket ackord som känns som **hemmaackord**.

I den här lektionen börjar vi med två mycket vanliga gitararter:

G-dur och E-moll

De är parallelltonarter och innehåller samma grundläggande ackord.

Akkorden i G-dur och E-moll

De viktigaste ackorden i G-dur och E-moll är:

G – Am – Bm – C – D – Em

Dessutom finns två viktiga dominantseptimackord:

D7 i G-dur

B7 i E-moll

Dessa ackord skapar en tydlig **dominantkänsla**. Det betyder att ackordet vill leda vidare till hemmaackordet:

D7 vill till G

B7 vill till Em

Dominanten fungerar alltså som ett ackord som pekar hemåt. Vi kan kalla det för dominanteffekt eller dominantkänsla

Öppna ackord och barréackord

En stor anledning till att G-dur och E-moll är så bra gitarrtonarter är att nästan alla ackord kan spelas som **öppna ackord**.

Det ackord som måste spelas som barréackord och blir lektionens utmaning är:

Bm

Dur- och mollkänsla med samma ackord

I lektionen spelar vi fyra ackordföljder i **G-dur** och fyra ackordföljder i **E-moll**.

Det intressanta är att vi använder samma grupp av ackord, men känslan förändras beroende på vilket ackord som känns som hemma.

När **G** känns som hemmaackord upplever vi tonarten som **G-dur**.

När **Em** känns som hemmaackord upplever vi tonarten som **E-moll**.

Samma grupp av ackord kan alltså ge både durkänsla och mollkänsla beroende på hur de används.

Tonika – hemmaackordet

Det ackord som känns som hemmaackord har ett musikteoretiskt namn:

tonika

I G-dur är **G** tonika.

I E-moll är **Em** tonika.

Tonikan är det ackord som musiken ofta vill vila på eller sluta med.

Att öva på

Öva på ackordföljderna och lyssna efter vilket ackord som känns som hemma. Försök känna skillnaden mellan G-dur och E-moll, även om ackorden till stor del är desamma.

När du lär känna tonarterna och hur ackorden hänger ihop blir det lättare att:

- förstå låtar
- memorera ackordföljder
- höra vart musiken är på väg
- hitta runt friare på gitarren

